
ПРОГЛАС

Издание на Филологическия факултет
при Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”

кн. 1, 2007 (год. XVI), ISSN 0861-7902

ЙОРДАНКА МАРИНОВА. ИЗСЛЕДВАНИЯ ПО СЛУЧАЙ НЕЙНИЯ СЕДЕМДЕСЕТГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ

В. Търново: Унив. изд-во „Св. св. Кирил и Методий”, 2006. 296 с.

В края на 2006 г. излезе от печат научният сборник по повод седемдесетгодишнината на доц. д-р Йорданка Маринова, дългогодишен преподавател в Катедрата по съвременен български език при Филологическия факултет на Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий”. В този първи по рода си за нашата катедра сборник участват с научни статии и съобщения както колеги, с които юбилярката преди около 40 години е започнала научно-преподавателската си дейност, така и нейни студенти, поели по-късно по пътя, извървян с чест, достойнство и себераздаване от доц. Маринова.

Със сигурност обаче най-важното нещо при подбора, подготовката и организирането на материалите не е фактът, че това е първи подобен сборник, а начинът, по който се отнесоха авторите спрямо идеята за неговото осъществяване. Той недвусмислено отразява дълбокото уважение, естествения респект и искрената обич към юбилярката, която винаги е била пример за мила сдържаност, неетикетна добронамереност, емблематична коректност и непосилна за всеки толерантност, ясно разграничаваща се от псевдопринципността.

Без ни най-малко да се омаловажават или да се подценяват научните достойнства на конкретните изследвания, намерили място в сборника, изключително силно впечатление правят встъпителните думи на проф. дфн *Ст. Буров*, ръководител на Катедрата, и пропитото със сърдечност и топлота представяне на юбилярката от *проф. д-р Хр. Станева*. И двамата, макар и по различен начин и в различен обем, съумяват не само да изразят – искрено, спонтанно и запомнящо се – собствените си впечатления и нагласи, но и до голяма степен да обобщят мислите и чувствата на оста-

налите колеги, имащи възможността, привилегията и удоволствието да общуват и да работят с доц. Маринова. Именно отношението – и явно демонстрираното, и ненамерилото формален израз – на всички нас към нея закономерно превръща рутинното участие в подобни прояви в уникално събитие за катедрата и за университета като цяло.

Проблематиката, представена в сборника, е в широк диапазон, подобно и на продължителните и ползотворни научни търсения на самата юбилярка, която очевидно не се чувства уютно, ако е ограничена в конкретна област или тема от науката за езика. Напълно естествено доминират материалите, в които предмет на изследване са проблеми в сферата на граматиката и на книжовно-разговорната реч. Статиите на *Л. Радева* ("Съюз *все едно че* в системата на подчинителните съюзи в съвременния български език"); на *В. Бонджолова* ("Особености на словообразователното гнездо с връх *мутра*"); на *Т. Куртева* ("За появата на синтагматични семи в префигурирания глагол"); на *Вл. Маринов* ("Някои морфологични особености на билингвалната *с-формация*"); на *Я. Пометкова* ("Специфика на конструкциите с отглаголно съществително име във функцията на подлог в научната реч") визират интересни и неизследвани досега въпроси от граматичната система на съвременния български език. Материалите, имащи за обект на изследване различни аспекти на съотношението книжовност : разговорност, са на *Б. Байчев* ("Афиксално образуване на глаголите в българската книжовно-разговорна реч"); на *С. Савова-Вачева* ("За един тип съюзни структури, характерни за разговорната реч") и на *Н. Радева* ("Съкратеният инфинитив в съвременната българска книжовно-разговорна реч"). Те са свързани пряко с научните интереси на доц. Маринова и представят оригинални виждания на авторите относно конкретно разглежданите проблеми.

Оправдан и закономерно присъстващ „реверанс“ към стилистичните „пристрастия“ на юбилярката са статиите на *Хр. Станева* ("Жанрова вариативност на медийния текст"); на *Л. Стоичкова* ("Лингвостилистични шрихи върху мемоарен текст"); на *Р. Русев* ("Номинация, образен строеж и художествена идея в разказа на Елин Пелин „Започването на един ден"); на *М. Илиева* ("Стилистична интерпретация на деиксиса"), в които проникновено и задълбочено, въпреки ограниченията в обема, са представени част от научните търсения на авторите.

Сред многообразието от научни интереси, аспекти на разглеждане и оригинални интерпретации, намерили място в този сборник, се откроява обзорният материал на *Ст. Буров* ("Към българската граматична историография. Български граматика през 30-те и 40-те години на XX век"), а нетрадиционният поглед към традиционния структурализъм на *Ст. Гърдев*

(„Смислодинамика и персоналност“) екзотично се вписва в хетерогенната текстова тъкан на сборника.

П. Пехливанова („Говоренето в телевизионното шоу „Биг Брадър“) и *А. Гецов* („Към въпроса за „творческите“ превъплъщения на чуждата реч в българските популярни издания“) фокусират вниманието си към все по-актуалния – поради всеобхватността си и поради императивното налагане на своите конвенции – медиен дискурс.

На въпроси, свързани с историята на българския език, са посветени скрупулъзно написаните статии на *М. Спасова* („Изповедна молитва в Учителното евангелие от 1343 година“); на *К. Димитров* („Предаване на простия гръцки инфинитив в среднобългарския превод на поученията на авва Доротей“) и на *А. Калоянов* („Dies irae в **Г**лoвo **И**вaннa **З**лoтoиcтaтaгo o **З**aвeл'к“).

Динамичната и своеобразна симбиоза между език, култура и общество намира място в изследванията на *М. Симеонова* („Лингвокултурологични аспекти на прецедентни текстове в речника на езика на Васил Левски“); на *М. Въртова* („Представата за денонощието според българския език“) и на *М. Ангелова-Атанасова* („Бащините имена у българите днес“).

Статиите на *В. Въртов* („Фразеологизми от семантичното подполе „лъжа, мамя“ в българския език“); на *Л. Селимски* („Произход на имената *самарянка, сила и силян*“); на *К. Цанков* („Българо-руска-румънска интерференция в българския език на бесарабските българи“) и на *А. Петкова* („Към езиковата характеристика на топонимите в Плевенско“), чиито заглавия сами по себе си маркират конкретна изследователска ниша, разширяват още повече застъпената проблематика и безспорно внасят допълнителен колорит в сборника.

В крайна сметка може да се каже, че сборникът е полезен и ценен поради две причини. Първата е тривиална – представени са знакови, макар и разнородни по своята научна стойност, текстова специфика и прагматична насоченост езиковедски изследвания, които достойно ще заемат своето допълващо място в научната ни литература. Втората е уникална – за всеки преподавател и учен издаването на сборник в негова чест е оптималната възможност да се афишира институционално и колегиално признание. Признание, което е получило качествен формален израз, а той пък е логичен и естествен резултат от това, на което ни е научила юбиларката. И ако поводът за появата на този сборник е годишнината на доц. Маринова, причината е не само и не толкова нейният безспорен, перманентен и елегантно демонстриран професионализъм, колкото невероятната ѝ човештина и безграничната ѝ вяра в доброто.

Антон Гецов